

מאורות אל העבר

כז תשרי תשיד | 06/10/1953

מאת לקסיקון הספרות העברית(ויקפדיה)

- "בן חווה" ו"חוג'ה מוסה" (סמילנסקי)

בגיל שש עשרה עלה משה סמילנסקי הצעיר (יליד 1874) מרוסיה לעבוד את אדמת ארץ ישראל. המכתבים ששלח לחבריו שנותרו בגולה סימנו את דרכו כמי שיספר את סיפורה של הארץ ליהודי התפוצות. הוא היה מראשוני המתיישבים בחדרה ולאחר מכן ברחובות, היה ממנהיגי המושבה, ציר בקונגרס הציוני, חבר הנהגת היישוב בתקופת האימים של מלחמת העולם הראשונה, מייסד התאחדות האיכרים, יזם ואיש עסקים שגאל אדמות בנגב שעליהן הוקם לימים בין השאר היישוב כפר דרום. במקביל, כתב סמילנסקי עשרות ספרים ומאות רשימות, שבהם תיאר את ההווי המיוחד המתקיים במושבותיה הצעירות של הארץ. את כתביו חתם תכופות בשם "בן חווה". היה מתלמידיו של אחד העם, וביקש לפעול ליצירת תרבות עברית מתחדשת השואבת ממקורות ישראל. סמילנסקי חש קרבה מיוחדת לערביי הארץ. הוא תר כל ימיו אחר דרכים להשגת השלום, ונודע בעשרות סיפוריו על "בני ערב", שאותם חתם בשם שבו כונה בפי שכניו: "חוג'ה מוסה". משה סמילנסקי, איש ספר וחזון, נפטר ברחובות - המושבה שהייתה לביתו - ביום כ"ז בתשרי תשי"ד (6.10.1953). על שמו הוקם היישוב ניר משה.

